

51. **Томчишин Ю.Теребовлянська ОТГ: щоб досягти успіху, треба шукати можливості для розвитку** / Юля Томчишин // Наш День (Тернопіль). — 2018. — 5 – 11 груд. (№ 47). — С. 15. *Йдеться про Теребовлянську об'єднану територіальну громаду (ОТГ) та оригінальні проекти, які втілюються у цій громаді. Сьогодні в ОТГ приділяють значну увагу розвитку туристичної галузі. Придумали екскурсійне меню для гостей краю, почали оновлювати музей, придбали велосипеди та розробили веломаршрути. Аби туристи з України і закордону могли дізнатися про Теребовлю, розробили сайт турінфоцентру tic.terebovlia.info. Ще створюють у громаді креативний музейний простір. На подвір'ї центру планують облаштувати арт-простір – майданчик для сілкування просто неба. Також у Теребовлянській громаді дбають про освіту. Цієї осені розпочала роботу школа інформаційних технологій "Do_IT" – перша в Україні школа, яку відкрили силами громади.*

52. **Трапезнікова Д. Підкріплення практикою** / Дар'я Трапезнікова // День. — 2018. — 11 груд. (№ 225). — С. 2. *Йдеться про те, що в Міністерстві освіти і науки України розробили типовий договір про здобуття професійної освіти за дуальною формою навчання. Зазначено, що цей тристоронній документ дозволить поєднати теоретичне навчання в аудиторіях та практику на виробництві. В межах угоди роботодавець може домовитися зі студентом про відпрацювання на цьому ж підприємстві певного терміну після навчання.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/pidkriplennya-praktykoju>

53. **Требор І. За травлю накажуть гривней и трудом : ВР разрешила штрафовать школьных хулиганов или их родителей** / Илья Требор // Сегодня. — 2018. — 20 дек. (№ 229). — С. 3. *Йдеться про прийняття Верховною Радою України закону про протидію булінгу. Над законом працювали 17 народних депутатів з різних фракцій. Нововведення насамперед стосується фізичного чи морального насильства над школярами, але покарати можуть і за знущання над вчителем. При цьому карати*

будуть і в тих випадках, коли жертва відчуває приниження, страх, тривогу. За все це каратимуть штрафами.

54. **Україна поділиться своїм досвідом** // Харьков. изв. — 2018. — 20 нояб. (№ 137/138). — С. 4. *Подано інформацію, що Норвегія та Україна обмінюватимуться досвідом та підтримуватимуть контакт у межах впровадження національних реформ освіти. Відповідної домовленості вдалося досягти на зустрічі міністра освіти і науки України Лілії Гриневич з міністром освіти і інтеграції Норвегії Яном Торе Саннером в місті Осло.*

55. **Федоренко О. Універсальний дизайн в освіті: вивчаємо та впроваджуємо в освітню програму** / Оксана Федоренко // Практика упр. закл. освіти. — 2018. — № 11. — С. 46-52. *Універсальний дизайн, який бере свій початок з архітектури та дизайну, нині запроваджують і в освіті, зокрема під час організації інклюзивного навчання. Застосовувати його можна не лише під час будівництва, реконструкції, облаштування будівлі, території та приміщень закладу освіти, а й в освітньому процесі. Розглянуто, як застосовувати універсальний дизайн та які альтернативи за його відсутності.*

56. **Хома О. З. Формування основ і механізмів досягнення інтеграції ринку праці і ринку освітніх послуг на регіональному рівні** / О. З. Хома // Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — № 21. — С. 118-121. *Запропоновано заходи державної політики у сфері розвитку та модернізації системи освіти, які повинні виходити з подолання дисбалансу ринку праці та ринку освітніх послуг: перегляд спеціальностей для бюджетних місць, щоб всі випускники були затребувані ринком після завершення навчання; адаптація системи освіти всіх рівнів: початкового, середнього та вищого до вимог виробництва, що передбачає, в першу чергу, адаптацію стандартів профосвіти до вимог економіки; підвищення самостійності освітніх установ у розробці навчальних програм.*

57. **Хомишин І. Ю. Адміністративно-правове регулювання освіти в Україні** / І. Ю. Хомишин // Право і сусп.-во. — 2018. — № 4. — С. 191-195.

Визначено зміст адміністративно-правового регулювання освітньої сфери. Окреслено особливості правового регулювання освітніх відносин. Здійснено аналіз сучасного стану освітнього законодавства.

58. **Шевченко О. Нам треба поспішати за реформами** / Олена Шевченко // Панорама (Суми). — 2018. — 28 нояб. – 5 дек. (№ 48). — С. А14. *Висвітлено матеріали конференції "Європейські реформи в Україні: доступна освіта, якісна медицина, достойна пенсія", що відбулась у жовтні 2018 року у м. Чернівці, організатором якої став Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) в рамках проекту "Просування реформ в регіони", що фінансується Європейським Союзом та Міжнародним Фондом "Відродження". На конференції наголошувалось, що усі розпочаті реформи впроваджуються для того, щоб вийти на соціальні, економічні, політичні, стандарти Європейського союзу. Дискусія про освітню реформу торкнулася питання необхідності усвідомлення в суспільстві вивчення української мови як шансу та основи для успішного майбутнього. Акцентовано увагу на проблемі мовних прав національних меншин. Так, Чернівецька область, за словами заступника голови Чернівецької ОДА Мирослава Заячука, як прикордонна та як регіон, котрий має багату національну палітру, має свої мовні особливості. Загалом у Чернівецькій області 89 % учнів навчаються українською мовою, 10,7 % — румунською та 0,3 % — російською мовою. Тарас Шамайда, співавтор законопроекту "Про державну мову" пояснив, що нещодавно ухвалена "мовна" стаття Закону України "Про освіту" спрямована на забезпечення функціонування української мови в тих закладах, які формально є україномовними. Також дискусії конференції стосувались пенсійної реформи та реформи охорони здоров'я. Текст: <http://rama.com.ua/vidkrita-yevropa-nam-treba-pospishati-za-reformami/>*

59. **Шулікін Д. Дуальна освіта: про експерименти, концепцію і "підводні камені"** / Дмитро Шулікін // Освіта України. — 2018. — 5 листоп. (№ 43). — С. 8-9. *Йдеться про круглий стіл-дискусію "Професійно-технічна*

освіта – співпраця з підприємствами. Німецька модель дуальної освіти”, де обговорили принципи, закладені в концепції, яку нещодавно затвердив уряд, та досвід зарубіжних партнерів. Під час дискусії заступник міністра освіти і науки України Павло Хобзей наголосив, що дуальна форма освіти нині прописана в рамковому законі, але на шляху її впровадження ще лишаються певні бар’єри. Однією із ключових проблем він назвав форму тристоронньої угоди між закладом профосвіти, учнем і підприємством. За словами директора Директорату професійної освіти МОН Ірини Шумік, додаткового врегулювання потребує також низка й інших питань. Наприклад, коли учні йдуть на виробництво і проходять там практичну підготовку, то вивільняються навчальні приміщення, які треба утримувати, а також зменшується навантаження педагогічних працівників, що створює напруження в колективі. Ще одне питання – потреба розроблення індивідуальних графіків освітнього процесу для учнів, у яких навчання на виробництві й навчальна практика відрізняються від типових.

60. Щокін Р. Г. Освіта як об’єкт публічного адміністрування: адміністративно-правовий аспект / Р. Г. Щокін // Право і сусп-во. — 2018. — № 4. — С. 201-205. Проаналізовано наукові підходи стосовно змісту поняття "освіта". Розкрито зміст освіти як об’єкта публічного адміністрування. Зазначено, що публічне адміністрування освітою слід розглядати як певний вид діяльності органів публічної адміністрації.

61. Яблонський А. І. Психологічна експертиза середньої освіти: монографія / А. І. Яблонський; Ін-т психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Умань: Видавець "Сочінський М.М.", 2018. – 346 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: А 791729 Монографію присвячено проблемі психологічної експертизи як одному з перспективних, специфічних, психодіагностичних методів дослідження та вирішення проблем в системі освіти як окремій галузі соціальної практики. Запропоновано концепцію психологічної експертизи середньої освіти. Обгрунтовано й описано**

сукупність показників, що засвідчують якість освіти та представлено їх у переліку показників психологічної експертизи середньої освіти.

62. **Якименко О. Мережа служби якості** / Олександр Якименко ; спілкувався Максим Короденко // Освіта України. — 2018. — 12 листоп. (№ 44). — С. 4. *Наведено інтерв'ю з першим заступником голови Державної служби якості освіти (ДСЯО) Олександром Якименком про утворення територіальних органів ДСЯО, їх повноваження, а також набір працівників. Зазначено, що відповідно до нового Закону України "Про освіту" атестацію та державний нагляд за діяльністю закладів освіти ліквідовано, натомість вводиться новий інструмент зовнішньої системи забезпечення якості – інституційний аудит, який проводитимуть ДСЯО та її територіальні органи. Перший крок зроблено – створено центральний апарат. За словами Олександра Якименка, у межах реформи децентралізації відбулася зміна повноважень місцевих органів влади: раніше атестацію та державний нагляд (контроль) за діяльністю закладів освіти здійснювали місцеві органи управління освітою, зокрема – структурні підрозділи районних та обласних державних адміністрацій, а тепер відбувається перехід від нагляду і контролю до підтримки й допомоги через упровадження інституційного аудиту. І на місцях це повинні робити місцеві територіальні підрозділи.*
Текст: <http://www.sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/hovyny/590-interviu-pershoho-zastupnyka-holovy-derzhavnoi-sluzhby-iakosti-osvity-ukrainy-oleksandra-yakymenka-hazeti-osvita-ukrainy>

63. **Які пільги мають педагоги, які працюють у сільській місцевості** / Ірина Мінняло // Практика упр. закл. освіти. — 2018. — № 10. — С. 47-49. *Роз'яснено, на які пільги можуть розраховувати педагогічні працівники, які працюють у сільській місцевості та селищах міського типу, та який розмір доходу дає право їх отримати.*

Освіта в зарубіжних країнах

64. **Бабійчук С. М. Наукова освіта у школах США: ретроспективний аналіз** / С. М. Бабійчук // Вісн. Глухів. нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка. Серія: Пед. науки. — Глухів, 2018. — Вип. 1(36). — С. 224-228. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп 16261- 1(36)** Розглянуто головні історичні періоди реформування наукової освіти у школах США, вплив економічних та соціальних умов на процес реформування у кожному з досліджених періодів.

65. **Бабічев А. В. Зарубіжний досвід із питань управління змінами в системі вищої освіти** / А. В. Бабічев // Теорія та практика держ. упр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. — Харків, 2017. — Вип. 2(57). — С. 192-200. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16232-2(57)** Розглянуто підходи до державного управління розвитком освітньої галузі, наведено висновки щодо можливості запровадження окремих підходів до реформування освітньої сфери України. Текст: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-2/doc/5/03.pdf>

66. **Бабічев А. В. Особливості процесу управління змінами в системі вищої освіти: закордонний досвід** / А. В. Бабічев // Теорія та практика держ. упр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. — Харків, 2017. — Вип. 1(56). — С. 173-184. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16232-1(56)** Розглянуто сутність концепції управління змінами та особливості її запровадження в систему публічного управління. Показано, що критеріями ефективності запровадження концепції “управління змінами” в системі вищої освіти виступають зміни щодо взаємодії з зовнішнім середовищем і внутрішні зміни. Наведено досвід США та Німеччини з реалізації управлінських, комунікативних, фінансово-економічних та соціальних змін, спрямованих на підвищення ефективності управління та регулювання в системі вищої освіти. Доведено, що результатом таких змін стало збільшення автономії вищих навчальних закладів, удосконалення системи моніторингу якості

освіти, збільшення конкуренції між студентами, викладачами та навчальними закладами, покращання взаємодії з роботодавцями тощо.

Текст: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-1/doc/5/02.pdf>

67. **Бутова В. Роль учителя у забезпеченні якості шкільної освіти Фінляндії** / Віра Бутова // Вища шк. — 2018. — № 11. — С. 101-108. *Досліджено роль учителів у забезпеченні якості освіти у фінських загальноосвітніх школах. Зазначено високий рівень компетентності та ступінь незалежності фінських вчителів. Показано особливості підготовки вчителів в університетах Фінляндії.*

68. **Кравченко Т. Громадянська ідентичність як компонент політкультурного виховання в закладах вищої освіти Великої Британії** / Т. Кравченко // Наук. зап. Нац. ун-ту "Остроз. акад.". Серія: Культурологія : зб. наук. пр. – Острог, 2018. - Вип. 19 : Проблеми культурної ідентичності в ситуації сучасного діалогу культур : матеріали XI міжнар. наук. конф. : Острог, 18-19 трав. 2018 р. — 2018. - С. 58-66. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16647-19** *Висвітлено особливості педагогічного феномену громадянської ідентичності. Проаналізовано досвід формування громадянської ідентичності як компонента політкультурного виховання в закладах вищої освіти Британії. Розглянуто роль інституту наставництва у формуванні та розвитку громадянської компетентності у Великій Британії. Підкреслено, що механізми впливу на особистість студентської молоді в Україні в цій сфері реалізуються безсистемно, не повністю відповідають вимогам сьогодення та потребують оновлення.*

69. **Краснова Н. С. Інформатизація загальної середньої освіти Японії: досвід для України** / Н. С. Краснова // Актуал. проблеми держ. упр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Харків, 2017. – № 1(51). – С. 141-146. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14646-1(51)** *Розглянуто зміст понять "інформатизація" та "інформатизація освіти", визначено поняття "інформатизація загальної середньої освіти". Проаналізовано можливість адаптації досвіду*

інформатизації загальної середньої освіти Японії в умовах України. Текст: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2017-1/doc/6/02.pdf>

70. **Літашов О. В. Внутрішня автономія ВНЗ: зарубіжний досвід та українські реалії** / О.В. Літашов // Вісн. Глухів. нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка. Серія: Пед. науки. — Глухів, 2018. — Вип. 1(36). — С. 53-58 **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп 16261- 1(36)***Розглянуто проблему впровадження внутрішньої автономії у вищих навчальних закладах України та здійснення порівняння її складових та особистостей із внутрішньою автономією ВНЗ за кордоном.*

71. **Мельник Н. Особливості професійної підготовки дошкільних педагогів у Великій Британії** / Наталія Мельник // Неперерв. проф. освіта: теорія і практика. Серія: Пед. науки. — 2018. — № 1/2. — С. 98-107.

72. **Озаровська А. В. Інституалізація вищої освіти в історії європейських суспільних практик** / А. В. Озаровська // Теорія та практика держ. упр. : зб. наук. пр. — Харків, 2017. — Вип. 4. — С. 223-231. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16232-4(59).** *Проаналізовано європейські суспільні практики виникнення й розвитку інституту вищої освіти у процесі історичного розвитку суспільства. Акцентовано увагу на основних етапах розвитку університетів та вищої освіти в контексті соціальних викликів, на змісті університетської освіти, моделях та концепціях університету тощо.* Текст: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-4/doc/5/05.pdf>

73. **Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку** : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., (Маріуполь, 4–5 жовт. 2018 р.) / М-во освіти і науки України, Донец. держ. ун-т упр. [та ін. ; редкол.: С. Ф. Марова (голова), О. В. Балуєва]. — Маріуполь ; Кривий Ріг : Р. Козлов, 2018. — 368, [1] с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А792129.** *Зі змісту: Румунський досвід забезпечення якості вищої освіти згідно стандартів ESG / Н. О. Никифорова. — С. 362-364.*

74. **Тимощук Н. Вища аграрна освіта США: теоретико-методологічний аспект** / Наталія Тимощук // Молодь і ринок. — 2018. —

№ 10. — С. 84-88. *Розглянуто окремі аспекти вищої аграрної освіти США. Виявлено, що сталий розвиток сільського господарства – основоположний фактор формування нової парадигми вищої аграрної освіти США. Вища аграрна освіта США організована за шістьма напрямками (програмами): агробізнес, сільськогосподарські виробничі процеси, сільськогосподарська техніка, садівництво, сільськогосподарські ресурси і лісництво, переробка сільськогосподарської продукції. Безперечною перевагою американської вищої освіти є її надзвичайна гнучкість щодо способів, форм, методів і темпів навчання.*

75. Фініков Т. За новим досвідом – до Польщі : стартувала четверта фаза міжнародного проекту ”Інноваційний університет і лідерство” / Тарас Фініков, Роберт Сухарський, Богдан Шляхта ; спілкувався Максим Короденко // Освіта України. — 2018. — 15 жовт. (№ 40). — С. 6-7.

76. Шагала Л. Забезпечення освітніх потреб представників української громади у центрах шкільництва у Польщі / Леся Шагала // Молодь і ринок. — 2018. — № 10. — С. 78-84. *Розглянуто роль освітніх осередків у збереженні національної самобутності української громади в умовах іншокультурного простору. Здійснено аналіз етапів розвитку українського шкільництва у Польщі від середини ХХ до початку ХХІ ст. Окреслено напрямки та здобутки освітньо-виховної діяльності шкільних закладів, а також проблемні питання функціонування культурно-освітніх осередків. Підкреслено значення рідної мови як вагомого чинника у процесі консолідації української меншини та у протистоянні асиміляційним процесам.*

Наука в Україні та зарубіжних країнах

77. Бершеда Є. Вітчизняний феномен активного залучення науковців на службу держави / Євген Бершеда // Голос України. — 2018. — 7 груд. (№ 234). — Електрон. ресурс. *Йдеться про залучення представників*

української наукової еліти на державну службу, до законодавчої і судової влади, економічного та гуманітарного блоків уряду, дипломатичного корпусу. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311054>

78. **Грабовський С. Вони визначили образ ХХ століття** / Сергій Грабовський // День. — 2018. — 12 груд. (№ 226). — С. 4, 5. *Йдеться про визначних українських учених, технологів та інженерів ХХ століття, які народилися та жили в Україні і своїми вчинками засвідчували свою українськість. Висвітлено біографічні дані деяких із них: братів Степана та Сергія Тимошенків, Дмитра Іваненка, Сергія Корольова, Архипа Люльки, Михайла Кравчука, Віктора Глушкова.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/vony-vyznachyly-obraz-hh-stolittya>

79. **Демченко О. Наука у провінційних університетах? Вона існує! : у Чернівецькому університеті імені Юрія Федьковича не лише готують наукові кадри, а й проводять дослідження на світовому рівні** / Олександр Демченко // Дзеркало тижня. — 2018. — 1 – 7 груд. (№ 46). — С. 12. *Йдеться про курс лекцій із нанофізики і флуоресцентних сенсорних технологій професора, завідувача лабораторією нанобіотехнологій Інституту біохімії імені О. Палладіна НАНУ Олександра Демченка, в Інституті фізико-технічних і комп'ютерних наук Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. Хоч ці лекції за складністю розраховані на рівень аспірантів із досить серйозною базовою підготовкою, однак зацікавили, крім аспірантів, ще студентів молодших курсів, а також їхніх професорів і викладачів. І це все відбувається на тлі занепаду української науки в Національній академії наук України, де темні порожні коридори наукових інститутів, старіння колективів, масовий відтік молоді. Указано, що забезпечення експериментальної роботи в фізиці загалом дуже дороге, а в Чернівецькому університеті не вистачає коштів навіть на найнеобхідніше. От і працюють науковці на обладнанні, яке в партнерських лабораторіях вже давно викинули на смітник. На ньому ж навчають студентів і аспірантів. Також однією з ключових проблем вищої школи на*

сьогодні є забезпечення стабільного набору креативних абітурієнтів за умов зростання конкуренції. Текст: https://dt.ua/SCIENCE/nauka-u-provinciynih-universitetah-vona-isnuye-295770_.html

80. Демченко О. З дисертацією – за кордон : наша система підготовки наукових кадрів в умовах відкритої міжнародної конкуренції виявилася провальною / Олександр Демченко // Дзеркало тижня. — 2018. — 8 – 14 груд. (№ 47). — С. 12. Приділено увагу пунктам проекту "Тимчасового Порядку присудження науково-освітнього ступеня доктора філософії". Також йдеться про відмінності підготовки наукових кадрів в Україні і США та країнах Європи. Зазначено, що в країнах Європи і США ця процедура кардинально відмінна. Ніяких наукових рад там немає, як і національних систем атестації кадрів. Рішення про присудження наукового ступеня ухвалює невелика група, що зазвичай складається з п'яти осіб. Вони створюють комітет або журі. Назви в різних країнах відрізняються, але суть одна. Для захисту кожної дисертації запрошується окрема група вчених, які найбільш компетентні в предметі саме цієї роботи. Вони повинні уважно прочитати дисертацію, зробити всі можливі зауваження, влаштувати суворий професійний іспит дисертантові. Їхнє рішення є остаточним! Його лише формально затверджує керівництво університету чи іншої організації, що видає диплом. Щодо церемонії, то її перша частина не відрізняється від прийнятої в Україні. Це публічна доповідь дисертанта і публічна дискусія. А далі – закрите засідання журі. Цікавим є склад журі. У типовому варіанті до нього входять керівник дисертанта (обов'язково!), його колега з інституту (факультету), що найбільш обізнаний із темою роботи, а також троє зовнішніх експертів. Вони мають бути з інших організацій, а то й з інших країн.

81. Кириленко І. Національна академія наук України: основні засади розвитку та державної підтримки / Іван Кириленко // Голос України. — 2018. — 22 груд. (№ 247). — Електрон. ресурс. Подано доповідь заступника голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань

науки і освіти, голови підкомітету з питань наукової та науково-технічної діяльності Івана Кириленка на спільному засіданні парламентського комітету та Президії Національної академії наук України (НАН України) з питання "Національна академія наук України: основні засади розвитку та державної підтримки". Висвітлено історію створення та діяльності академії протягом 100 років з дня її заснування. Зазначено, що наразі це "найбільш впливова і авторитетна наукова організація країни, яка заклала і продовжує закладати міцні підвалини розвитку вітчизняної науки, сформувала широко відомі наукові школи, перспективні напрями наукових досліджень та підготовки висококваліфікованих кадрів, сприяла розвитку вітчизняної освіти та культури". Окреслено проблеми законодавчого забезпечення діяльності НАН України та висловлено критичні зауваження на адресу нещодавно створеної Національної ради України з питань розвитку науки і технологій. Наголошено, що "питання відносин держави і науки, у тому числі й фінансування, є сьогодні найбільш гострими", і саме над цими питаннями треба активно працювати і надавати необхідну державну допомогу науковій творчості. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/311708>

82. **Оржинська Е. І. Стан сучасної класифікації методів науки** / Е. І. Оржинська // Право і сусп.-во. — 2018. — № 2, ч. 3. — С. 19-22.

83. **Папакін Г. Ідея, час якої назрів** / Георгій Папакін // День. — 2018. — 30 листоп. — 1 груд. (№ 218/219). — С. 21. Висвітлено інформацію щодо історії створення Української академії наук. Зазначено, що саме як державна самоврядна центральна наукова установа з мережею науково-дослідних інститутів та дослідних установ, об'єднаних задля виробництва спільного наукового продукту, Національна академія наук існує вже 100 років як результат плідної співпраці свого фундатора-державотворця Павла Скоропадського та батьків-засновників — М. Василенка і В. Вернадського.

84. **Пилипчук Є. Євген Пилипчук: "Молоді науковці повинні мати змогу створювати незалежні лабораторії"** / Євген Пилипчук ;

спілкувалася Ірина Ніколайчук // Дзеркало тижня. — 2018. — 15 – 20 груд. (№ 48). — С. 12. *Наведено інтерв'ю з кандидатом хімічних наук, науковим співробітником Інституту хімії поверхні ім. О. Чуйка НАН України Євгеном Пилипчуком, який півтора року перебуває на науковому стажуванні в Інституті молекулярних наук Шведського сільськогосподарського університету (SLU), що в Упсалі. В інтерв'ю йдеться про інтереси науковця та його наукові плани, традиції організації робочого процесу в Швеції, а також про розвиток проектів дослідження ензимів для очищення води. На його думку, в НАН України є інститути, ефективність роботи яких викликає сумніви, їх кількість зросла після 2004 року, однак він не поділяє радикальної думки, що всіх пенсіонерів потрібно відправити на пенсію.*

Текст: <https://dt.ua/interview/yevgen-pilipchuk-molodi-naukovci-povinni-mati-zmogu-stvoryuvati-nezalezhni-laboratoriyi-297011.html>

85. **Попович О. "А що таке наукова новизна?", або Чи прийде в українську науку молодь?** / Олександр Попович // Дзеркало тижня. — 2018. — 21 – 27 груд. (№ 49). — С. 1, 12. *Йдеться про вікову структуру наукових колективів і науки України загалом, а також про відновлення наукового потенціалу країни. Наведено результати прогнозно-аналітичного дослідження того, як може змінитися кадровий потенціал української науки, якщо буде створено привабливі умови роботи в науці (тобто настільки зросте рівень соціального забезпечення, поліпшаться умови праці й соціальна престижність роботи в наукових установах), що молодіжне поповнення науки зростатиме щорічно на 15 %, а перехід науковців віком від 30 до 59 років до інших сфер діяльності не перевищуватиме 5 % за 5 років. Зазначено, що навіть із таким форсованим темпом наростання молодіжного поповнення і його закріплення в науці, якби воно почалося відразу після 2015 року, можна було б сподіватися, що десь у 2032-му Україна впритул наблизиться до показника наукового забезпечення інноваційного розвитку своєї економіки, який у 2013 році мали в середньому*

країни – члени ЄС: 3388 дослідників на мільйон населення. Текст: https://dt.ua/SCIENCE/a-scho-take-naukova-novizna-297570_.html

86. **75 млн грн закладено на 2019-й під проекти молодих учених** // День. — 2018. — 13 груд. (№ 227). — С. 2. *Подано інформацію, що в 2019 році Міністерство освіти і науки України профінансує 54 нових проекти молодих вчених із ЗВО і наукових установ Міністерства. Відповідне рішення було прийнято Конкурсною комісією з відбору проектів під головуванням заступника міністра освіти і науки Максима Стріхи.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/75-mln-grn-zakladeno-na-2019-y-pid-proekty-molodyh-uchenyh>

87. **Суржик Л. Фонд потрібного призначення** / Лідія Суржик, Оксана Онищенко // Дзеркало тижня. — 2018. — 15 – 20 груд. (№ 48). — С. 1, 12. *Йдеться про те, що на Національний фонд досліджень України (НФДУ), створений за найкращими світовими практиками, із залученням міжнародних експертів, замість очікуваних 920 мільйонів у бюджеті знайшлося лише трохи більше 260 мільйонів, а на Фонд президента України з підтримки освітніх та наукових програм для молоді виділили аж мільярд гривень. Зазначено, що Фонд створено з метою надання підтримки молоді для продовження навчання за програмами підготовки магістрів, докторів філософії та докторів наук у провідних вітчизняних закладах вищої освіти та наукових установах і за кордоном, стажування в провідних іноземних закладах вищої освіти та наукових установах, участі в міжнародних науково-практичних семінарах і конференціях.*

88. **Теплицька А. Науково-теоретичний аспект професійної компетентності: українська наукова школа** / Аліна Теплицька // Молодь і ринок. — 2018. — № 10. — С. 41-47. *Розглянуто та уточнено сутність понять "професійні компетенції", "професійна компетентність", "кваліфікаційна характеристика", "професійна готовність", "професіоналізм", які викладені у наукових працях видатних українських вчених, які вивчають проблеми компетентнісного підходу в освіті. Здійснено*

аналіз теоретичних досліджень видатних українських науковців та висвітлено деякі поняття, які розкривають сутність професійної компетенції. Встановлено доцільність дослідження понять "професійна характеристика", "професійна готовність" та "професіоналізм" для подальшого розвитку професійної компетентності педагогів.

89. Храмов Ю. О. Періодизація в історії фундаментальних наук / Ю. О. Храмов // Наука та наукознавство. — 2018. — № 3. — С. 92-105.
Наведено принципи побудови періодизації історії фундаментальних наук (математики, фізики, науки про Землю і космос, біології, хімії). Надано удосконалену періодизацію фізики, в основу якої покладено виявлені знакові події і топ-факти. Підкреслено, що в періодизаційній схемі розвитку світової фундаментальної науки її знакові події та факти мають суто ідейну природу, але в національній схемі – суспільно-політичну, і періодизація розвитку національної фундаментальної науки будується в системі соціально-політичних та економічних координат.

90. Шулікін Д. Наука озброює і захищає / Дмитро Шулікін // Освіта України. — 2018. — 15 жовт. (№ 40). — С. 8-9.
Йдеться про XV Міжнародну виставку "Зброя та безпека 2018", у межах якої проведено традиційну Міжнародну науково-практичну конференцію "Проблеми координації воєнно-технічної та оборонно-промислової політики в Україні. Перспективи озброєння та військової техніки", яку організували Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних сил України і Міністерство освіти і науки України. За словами заступника міністра освіти і науки України Максима Стріхи, наші науковці зробили багато для того, що, вочевидь, у зазначеній ситуації можна було б вважати неможливим: запропонували нові види озброєнь і техніки, які служать потребам безпеки держави і захищають Україну. Також заступник міністра розповів про те, що робить Міністерство освіти і науки, щоб максимально використати великий науковий потенціал, який є в українських університетах, для захисту країни. Зокрема, він нагадав про спільний наказ

МОН і Міноборони щодо затвердження Положення про Комісію з питань співробітництва в освітній, науково-технічній та оборонно-промисловій сферах.

91. **Шулікін Д. Про базове фінансування і присудження наукових ступенів** / Дмитро Шулікін // Освіта України. — 2018. — 12 листоп. (№ 44). — С. 6-7. *Йдеться про засідання Ради проректорів з наукової роботи та наукових установ Міністерства освіти і науки України, на якому обговорили проблеми запровадження державної атестації та базового фінансування наукової діяльності у закладах вищої освіти, а також актуальні питання присудження наукових ступенів.*

Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти

92. **Андрєєв М. А. Фінансування виробництва інтелектуальних продуктів як прогресивна форма державних інвестицій** / М. А. Андрєєв // Економіка та держава. — 2018. — № 10. — С. 68-71. *Розкрито сутність інтелектуального потенціалу нації, який повинен бути спрямований на створення необхідних умов для стабільного примноження та розвитку інтелектуальної власності як найвищої і найпрогресивнішої форми економічних відносин у ринкових умовах. Встановлено, що реалізація інтелектуального потенціалу вітчизняної економіки можлива за умови інтелектуальної діяльності суспільства. Визначено, що узагальнювальною формою інтелектуальної діяльності є інтелектуальний продукт. Розкрито його зміст, вид и та ознаки.*

93. **Андрощук Г. Технологічні тренди четвертої промислової революції: аспекти інтелектуальної власності** / Геннадій Андрощук // Юрид. газ. — 2018. — 27 листоп. (№ 48). — С. 30 – 31. *Подано інформацію, що відомий економіст Клаус Шваб, засновник і виконавчий голова Всесвітнього економічного форуму, у своїх книгах "Четверта промислова революція" ("The Forth Industrial Revolution") та "Формування четвертої*

промислової революції” (“*Shaping the Fourth Industrial Revolution*”) стверджує, що у нас є можливість пережити четверту промислову революцію, яка кардинально змінить звичний спосіб життя. На думку експертів, початком четвертої промислової революції можна вважати 2025 рік. Зазначено, що найбільші темпи зростання в таких технологіях, як 3D-системи, штучний інтелект, енергопостачання. Текст: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/tehnologichni-trendi-chetvertoyi-promislovoyi-revolyuciyi-aspekti-intelektualnoyi-vlasnosti.html>

94. **Бошицький Ю. Л. Деякі актуальні питання реалізації права інтелектуальної власності в системі Національної академії наук України** / Ю. Л. Бошицький // Часопис Київ. ун-ту права. — 2018. — № 2. — С. 197-205. *Досліджено основні напрями правового забезпечення створення, охорони та трансферу об’єктів інтелектуальної власності в системі Національної академії наук України. Обґрунтовано необхідність розробки економічної стратегії, яка має базуватися на засадах модернізації економіки, спиратися на інноваційні науково-технічні дослідження, їх інтеграцію з виробництвом як єдиним процесом розвитку науки, техніки і виробництва. Проаналізовано питання комплексного вдосконалення правової охорони інтелектуальної діяльності, належної охорони її результатів, діяльність відповідних структур у системі НАН України.*

95. **Воронцова К. О. Особливості судового порядку захисту прав суб’єктів інтелектуальної власності у сфері охорони здоров’я** / К. О. Воронцова // Часопис Київ. ун-ту права. — 2018. — № 2. — С. 174-178. *Проаналізовано особливості судового порядку захисту прав суб’єктів інтелектуальної власності у сфері охорони здоров’я у контексті визначення осіб, що мають право на судовий захист, та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. Стаття містить аналіз визначення змісту понять «охоронюваний законом інтерес», «суспільний інтерес», «інтерес держави і суспільства». Розглянуто також прецеденти*

судової практики національних судів та Європейського суду з прав людини із вирішення судових спорів, порушених особами, які звертаються до суду в інтересах інших осіб.

96. **Лазарєв М. І. Управління підготовкою фахівців у сфері інтелектуальної власності: трансформації на сучасному етапі** / М. І. Лазарєв, В. Е. Лунячек, Н. П. Рубан, В. М. Тімаєюк, Н. С. Фесенко, Ю. Ю. Черненко // Актуал. проблеми держ. упр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Харків, 2017. – № 1(51). – С. 113-120. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14646-1(51)**
Розглянуто генезис процесу управління підготовкою фахівців у сфері інтелектуальної власності у вищих навчальних закладах України як необхідна умова подальшого розвитку економіки. Наголос зроблено на економічному значенні процесів, пов'язаних із комерціалізацією інтелектуальної власності, що безпосередньо впливає на зростання ВВП країни в межах економіки побудованої на знаннях. Текст:
<http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2017-1/doc/5/01.pdf>

97. **Мартинич М. К. Освіта як ключовий чинник в сприянні захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні** / М. К. Мартинич // Часопис Київ. ун-ту права. — 2018. — № 2. — С. 216-221.
Розглянуто важливість освіти та досліджено безпосередній вплив обізнаності працівників митних органів у сприянні захисту прав інтелектуальної власності. Вивчено міжнародний досвід на прикладі Словаччини та проаналізовано сучасний стан національного законодавства України з цього питання.

98. **Матеріали ІV міжнародної науково-практичної конференції "Право: історія, теорія, практика" , (22–23 лют. 2018 р.).** — Харків ; Херсон : Молодий вчений, 2018. — 118 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А788316** *Зі змісту: Проблематика формування вищого суду з питань інтелектуальної власності / А. В. Степенко. – С. 47-50.*

99. **Ортинская М. Процедурный вопрос** / Мария Ортинская // Юрид. практика. — 2018. — 20 нояб. (№ 47). — С. 11-12. *Зазначено, що патент надає його власнику право використовувати, дозволяти і забороняти використання запатентованого об'єкта. Монополія власника патенту поширюється лише на територію країни, патентне відомство якої видало документ; термін дії – до 20 років залежно від об'єкта інтелектуальної власності. Указано, що патент на винахід діє саме такий період, починаючи з моменту подачі заявки. Винятком є винаходи на лікарські засоби, засоби захисту тварин і рослин, використання яких вимагає отримання дозволів. За словами автора статті, українське та міжнародне законодавство дозволяють захистити права буквально з моменту публікації заявки на винахід. І зарубіжна практика вселяє в заявників надію на захист їхніх винаходів саме з моменту подачі заявки. Однак в цій ситуації потрібно бути максимально уважним до процедурних вимог.* Текст: <http://pravo.ua/article.php?id=100118189>

100. **Остапчук В. Охранная грамота** / Виктория Остапчук // Юрид. практика. — 2018. — 18 дек. (№ 51). — С. 11-12. *Зазначено, що при розширенні бізнесу за кордоном одним з ключових питань є захист бренду на нових територіях. Реєстрація торгової марки (ТМ) в інших країнах вимагає відповідального і зваженого підходу. В першу чергу слід визначитися з системою реєстрації. Традиційно застосовують три процедури: Мадридська система; національна і регіональні системи.* Текст: <http://pravo.ua/article.php?id=1001184410>

101. **Писєва В. В. Портфель об'єктів інтелектуальної власності на лікарський засіб в Україні** / В. В. Писєва // Право і сусп-во. — 2018. — № 3, ч. 2. — С. 73-79. *Здійснено аналіз складових частин портфеля об'єктів інтелектуальної власності для лікарського засобу відповідно до законодавства України.*

102. **Чередник Н. В. Договори дослідницьких університетів у сфері інтелектуальної власності** / Н. В. Чередник // Право і сусп-во. — 2018. — №

4. — С. 101-107. *Розглянуто систему договорів, за допомогою якої дослідницький університет може провадити ефективну реалізацію прав інтелектуальної власності.*

103. **Черепов Л. Медична реформа і інтелектуальна власність** / Леонід Черепов // Інтелект. власність в Україні. — 2018. — № 8. — С. 42-53. *Проаналізовано недоліки проекту Закону України "про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони винаходів та корисних моделей", вказано на негативні наслідки для розвитку ринку медичних послуг.*

104. **Щербина Б. С. Здійснення авторських прав в Україні та ЄС** / Б. С. Щербина // Право і сусп-во. — 2018. — № 2. — С. 88-94.

105. **Ярмоленко О. Д. Проблема порушення авторських прав творців соціальної реклами** / О. Д. Ярмоленко // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія: Пед. науки. — Черкаси, 2018. — № 1. — С. 145-148 . **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп 18050 – 1 (2018)** *Розглянуто проблему порушення авторських прав виробників соціальної реклами. Розглянуто сутність соціальної реклами як соціокультурного феномена. Обґрунтовано необхідність законодавчого захисту соціальної реклами як об'єкта авторського права, а також як вагомого важеля стимуляції до її розвитку і вдосконалення.*

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого
Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко**

27 грудня 2018 р.